

osnovnih 501 Esperia Miglia, zidar Carlo Marzi in gospodinja Adeia Jamiok vd. Cescutti, žepelnik Ennio Feruglio in prodajal-

Mali oglasi

67 Telefonirati na upravo lista.
36 KROJAKO VAJENKO sprema
38 takoj, Krojajnica Bogatec, Vi
39 XX Settembre 22.
68
71

ARN
XX.
15:
riuli
Aila
Cren-
ralio.
d'o-
ila v
ju.

NOVO:
KITAJSKE IN KORM-
SKE PRAVLJICE
I. 720

TRŽAŠKA KNJIGARNA

Telefon 37-338

BALETNA ŠOLA
Slovenskega narodnega
gledališča v Trstu

Uprava Slovenskega
narodnega gledališča v
Trstu pričenja z novim

Solo bo vodil preiskavo kušen: tržaški koreografa Adrijan Villes.

KROJASKI SALON
ZA DAME IN GOSPODE
Miro Mozetič
Trst, Trg Garibaldi 11
tel. 90-280
izdeluje iz prvovrstnega
ga najmodernejša obleka
dame in gospode. Cene zm-
dela zalcantva. Cene zm-
ne — olajšava pri plač-

DODOL
 JAS, J.
 aljub-
 inter-
 v za-
 vrh
 na
 sh, M.
 e ali
 encas,
 i ko-
 Carlo,
 anja,

956
 D DO-
 a od-
 na pi-
 rtura
 remo:
 12,00
 Kon-
 13,30
 dodav,
 pevec:
 16,10
 ope-

VELIKA IZBIKA
 MODERNEGA BLAGA

MILAN AMBROŽIĆ

etje — Instalacijsko pos-
 etje — Sprejema v
 naročila in popravila m-
 nove instalacije vseh vr-
 elektrinih aparatov. Po-
 kličite nas št. 12-2321
 Viale Miramare 29.

SE PRIPOROČAMO

Avtoprevozišsko podjetje
KANOBEL MEDARDO
 Pridvižni kamioni
 in priklopie
 Ul. Ippodromo 16, tel. 99.11

KADARKOLI
 se vam xdi in ne sam

18.00
in or-
natra
je iz
vanje;
Sport;
Pon-
in 2.
21.30
kster
revlj;

se van 20.12.1991
v začetku meseca
lahko naročite na

«PRIMORSKI DNEVNIK»
Dovolj, da telefonirate
na štev. 37338 ali da po-
ročite vaš naslov naše
mu raznašalcu.

Rein-

OGLAS

narodite pri nas lahko ka
telefonit
na št. 37338 ali 93800

Oglasil se bo nato p
vas nas zastopnik.
vam bo pomagal a str
kovnim nasvetom in
vzel naročilo.

Uprava
»Primorskega deželni

»UNION»

Svetovno znani
varovalnica od leta
1828 je v TRSTU
UL. CHEGA 8-1.
Tel. 27512 - 35939
Prokurator RAVNIK

Tapetniska delavnica
MARIO PAHO
Specializirana v opremo
ob

ljanju dnevnih
drugih prostorov
TRST - Ul. Slapeter
tel. 41-812
Filialka: Ul. S. Anasta
slo 12, tel. 61-218

NA NEDELJSKO RAZVEDRILO

Trije tički

(rabec, golob, kokoš)

[illegible]

z vladajočo birokratsko kilko dejstvo, da se zu- pan zaradi njegovih o- studnih iztrebkov nikoli ni razburil, pač pa je ta- ko mobiliziral vse razpo- ložljive sile zaradi nepo- znih vrabevih odpadkov samo zato, ker so padali po gospodinjstvih v letu XX. septembra! Vedno in povsod dvojna mera!

Tudi golobov glas izda- ja pravo birokratsko vz- vzetnost in samoljublje. Ne izraža se jasno in zvonko, kakor drugi pi- tje, temveč samo nekaj- godrnja in brunda pre- se. Meni pač, da je glas- no in jasno govorjenje prostostko in neverno- javnega funkcionarja.

V starih casih je bil go- lob poštni uradnik in je raznašal korespondenco. Sedaj tega ne dela več le pri generalstabilah ga ta- in tam uporabljajo pri manevrih. Danes pripada golob pomožnemu osebu- ju pri UTAT in CIT in služi kot atrakcija za tujski promet in propagando na turističnih perspektih. Za- to se zadržuje povsod tam, kjer ga tujec lahko vidi (kolodvor, pošta, cer- kve).

Tudi med golobi so be- le vrane, oz. beli golobi. Te so zelo miroljubni. T- ojkovo vejico v kljunčku hodijo po svetu in delajo propagando za mir. Časo- piši objavljajo njihove sil- ke: na vseh konferencah imajo častno mesto. Ni ga državnika, ki bi se upal- čezeni zavijati ali ga v- ničevati. Le škoda, da imajo tudi beli golobi prav tako oduren glas. Zato pa stvar miru tako počasi in s težavo napre- duje.

K ožok je domača ži- val. Čeprav je tudi pi- tje, je ta bolj zabita, da ne gre za niti etati. Tu- di koga so, kakor gove- do, mohamedanske vere in vlada tudi pri njih po- ligamijo, da je evnukov nimajo. Njihov gospod in vladar petelin sam skrbi za varnost svojega hare- ma. Prav oblastno post- pa po dvorišču in budno pazi, da bi si sosedni pe- telin ne zazelzel tujeja ze- ne. Ako bi si kaj takega predrznil, mu bo huda preda!

Pa je res fant od fa- re, naš petelin? Se tako številen haram odlično obvlada in zna in more le svetelijo svojo pozornost na najzgodnejši kokol- je in vajzmožnosti in energije, tako da ga po- sebno starejši gospodje resnično zavidajo.

Petelin ni povka, tem- več kompliment.

Saj je pa tudi lep, ne- primerno lepši od svojih ženic. Rep ima že tak, da mu ga ni para. In to je tudi, klasno in v po- vrhu, da se v ravniku, da odmeva daleč naokoli. Sicer nima bogatega re- pertorija in njegova melodijska vedno ene in i- sta, a vramo unostevati, da, ako ni hodil k pev- skim vajam. Kako visoko bi se na lahko povznel, nam dokazuje en edini petelin, ki se je glasbi posvetil profesionalno in hodil redno in točno k pevskim vajam. Živel je že v šestnajstem stoletju in se med takratnimi glasbeniki odlično uvelja- vil. Pozneje se noben pe- telin ni več profesionalno bavil z glasbo. Verjetno je peteline izkušnja izuči- la in so spoznali, da se ne izplača. Med ptici se danes poklicno bavi le še kak šterianec, ali vrabec. Vsi drugi so ostali pri naravnem petju, ali — kakor se danes reče — pri ljudskoprosvetnem.

V starih časih je pe- telin s svojim lutranim petjem nadomestil člove- ku budilko. Danes ne po- trebujemo več ne tega, ne onega, ker nas vesne in lambrate itak zbude ob vsakem času.

Ženice petelina so ko- kosi. One nesejo jata. Po inteligenci se ne odliku- jejo: kadar le kokos v ne- varnosti, teče naravnost pod avto. Kokos je vedno skromna in ponižna, le kadar znese jajce posta- ne glasna. Takrat se de- re na vsa las, kakor da bi moral ves svet vedeti za njeno jate.

Preden kokos ali pe- telin doraste, je piščanec. Doraste jih pa zelo ma- hčastostek, ker zaključijo ogromna večina nredas- no svoja življenje v ko- zili. Na mednarodnih konferencah za mir, za Suez, na raznih kongre- sih in podobno, so piščan- ci osrednja točka dnevn- ega reda. Z žrtvovanjem lastnega življenja piščan- ci odlično vplivajo na- popuščanje mednarodne napetosti. Nedvomno imajo za mir mnogo več za-

Anton Avgustinčič: Detajl spomenika slezijskim upornikom

PARTIZANSKA ZBIRKA FILIPA KALANA
VESELI VETER

Pod tem poetičnim naslovom je pri Cankarjevih začelbi v Ljubljani izšla knjiga esejev Filipa Kašana. Knjiga obsega tri dele in v njih naslednje sestavke: po prvi del: Na partizanski strani. Dva poizkusa, Dvorni pot revolucije, Mojster med mladimi, Zapisek o dveh mladih; drugi del: Veseli veter; tretji del: Beseda o patosu, Ječe, talci, taborišča, Petdeset linorozov, Tri podo-be, Bralci, ki mu Kalanovo deo n. neznano, povedo ti naslovi, da gre za knjižno izdajo njegovih starejših in rovejših razmišljanj in pripovedi o partizanski umetnosti, o kulturnih pojavih v času narodnoosvobodilne borbe.

Filip Kalan po študiju arhitekta, po poklicu gledališki strokovnjak in kulturni zgodovinar in po talentu risatelj, je že pred vojno objavil odlične in duhovite eseje iz kritike. Nenevadno široka kulturna razgledanost in izbruseni individualni slog ga danes stavljata med vrhove slovenske esejistike. Še več: po tematični in po obliki je Veseli veter edinstvena knjiga, saj

tako izčrпно in na takšni kulturni ravni partizanski umetnosti pr' nas še nihče ni pisal.

Filip Kalan je doma na vseh umetnostnih področjih in njegovo pisanje enako pehtno obravnava vse tripegovitne oblike, v katerih se je manifestirala partizanska umetniška tvornost: literatura, gledališče in grafiko. To mu je zaporedju je bilo, ko je snov našel v knjige. Prvi trije esei. Na partizanski straži. Dva porizuka in Dvorni poet revolucije, so posvečeni letu uBoru, njegovi partizanski poeziji in dramatik. Zlasti prva dva sta napisana zelo sveže in neposredno, z ostrim in jasnim kriterijem, mo' mo' ko je slednji, čeprav bolj sintetičen in novejšega datuma, manj uokovito, če smem uporabiti to literarno merilo: Mojster med mladimi — to je Oton Zupančič, ki je prvi zaklical viharne čase: Pojste za menoj! Ka.an spostiljo in v razumno preiskuje in ocenjuje motive, ki so gnali velikega peva slovenske moderne, da je v najtežjem času znova zbral vse svoje pesniško silo. Zapiska

literarni, literarni popisi, velikega časa, estetske metodizacije, intenzivna doživetja o velikih kulturnih in političnih dogodkih, tako te družabna zgodovina in to so drobna fragmentarna doživetja kraja in časa: Veseli veter je pisan konglomerat, ki se razraža daleč preko esejistične zasnove, je mikavna memoarska lektira, ki pa ji manjka zaresljive memoarske natančnosti, je zametek literarne epopeje, ki pa ni dosega pravega literarnega razmaha, je zbirka blestecih zapiskov, pa tudi malce zmedenih doživetij. Zdi se mi, da je način dela zakrivil, da Veseli veter ni tisto, kar ni; bi bil in kar bi lahko; zdi se mi, da je nastal kot zvarek, čeprav nadvse skrben zvarek, najrazličnejših literarnih elementov, tako da doživetja in vrednote v njem niso izravnane ali uravnane po enotnem navdihu. Kalanovo perva je pač predvsem preobčutljiva pisatja, lirika, v sicer slikovitih in žarečih podrobnostih, ki jih ustvarja, pa se širše kulture zgodovinskega razbora mogle in gube.

Ob vsem tem bi dejal, da

Naš tedenski pregled

Glavni dogodek v italijanskem političnem življenju preteklega tedna je bil prav gotovo kongres Kriščanske demokracije v Tridentu. Samemu kongresu je vodstvo Kriščanske demokracije dalo še poseben zunanji poudarek istočasnim odkritjem spomenika De Gasperiju, ki ga je »Kriščanska demokracija poklonila Tridentu«. Ze od začetnega poročila, ki ga je kracije Fanfani, je bilo jasno, da se bo kongres končal tako, kot se je. Namreč brez izrazitega strankinega programa za bližnjo prihodnost. Kakor tudi da bodo na kongresu zmagale tiste sile, ki jih predstavlja Fanfani sam. Ze pri izglasovanju volilnega sistema je bilo namreč sprejeto načelo večinskega sistema, pa čeprav je bilo popravljeno od prejšnjih štirih petin večine na dve tretjini.

Ce bi hoteli označiti v kratkem delo kongresa, bi morali reči, da je prav o mnogino načelo enedrazredne strukture okrepjeno z načelom funkcionalnosti dalo vsem zaključkom isti značaj, značaj pa, kot ga je zahtevala Fanfanijeva struja. V vseh dveh dolgih in popozito tudi dolgovernih razprav je

dočo združeno socialistični stranko, je bilo slišati vse mnenj; vendar bi po vsej možnosti zaključili, da niti Faiani niti sedanji predsednik vlade Segni, kakor je v drugih vidnih predstavnikih demokratske iniciativne snovi odrekli morebitnemu sodelovanju. To je sicer vse, kar razlagal na svoj način vendar bi si to nujnost lahko najbolj enostavno razlagali s tem, kar je rekel Donat-Cattin, ki je priznal, da je poljubič atristarske vlade ali, kar je dejal, dočim je Pastore kot predsednik simpatične organizacije CISL celo napadel liberalce, kar da niso več čisti liberalci; ampak predstavniki dolonih interesov. Za Pastoreja, ki je iscrpno kritiziral demokratsko gospodarstvo, politiko, je sodelovanje z združenim socialističnim stranko nujnost, vendar je tudi on pri tem postavil pogoj, da bo s ta stranko možno sodelovati le tedaj, če se bo združenici socialistični vključili v socialistične internacionalne organizacije. Segni, ki je postal član stranke, je sicer tudi nujnost sodelovanja s stranko nujnost, vendar se razširite demokratski sledi.

Iz vsega sledi, da je po bil na konkretno ponovno izražanje dejstvo, da se moč Krščanske demokracije odpredeti splošni imobilizaciji.

Frastovlie

Tam pod mogočnim skalo-
vjem Ornega kala, kjer se
začne slikovita dolina Rižane,
vodi pot v Hrastovlje.
Ko se preveši zadnji klanec,
vzbudi našo pozornost
siva gmota zidovja, ki da-
je vtis razpadajočega gradu
iznad katerega gleda vsaki
zvonik.

Latinski napis na obzid-
ju pod renesančnim pomo-
lom nam pove, da je učeni
gospod Leander Zarotus ku-
pil leta 1581 ta tabor z vsi-
jo Hrastovlje v vred od ple-
menite nemške družine
Neauser. Tabor je bil za-
vetje starin. Hrastovelja-
nom za časa turskih napad-
ov in raznih guarskih vdov-
ov. Iz obzidja izstopata dva
okrogla stolpa, med množi-
co strelnih odprtin po kam-
nitih nosilih in konzolah
na notranji strani pa si la-
hko predstavljamo, kako so
tekli leseni odri in galerije.

Vaška cerkva, na kate-
ro nas je opozoril zvonik za
zidovjem, je do nedavnega
veljala kot zanimivost
predvsem zaradi: svojvrstne
arhitektonske zasnove, ki jo
postavljajo na konec XII. in
začetek XIII. stoletja. Pra-
vokotni toris cerkve z zu-
ganjnim mnogokotnim za-
ključkom srednjega, znotraj
polkrožne in obokane absi-
de, razdeljujeta dva para
slopov v tri banjasto oboka-
ne ladje od katerih se
vsaka izteka v svoji polkro-
žni obokani absidi. To je
avtonomi tip istrske stavbe
oblike zgodnjega srednjega

veka in romantike. Kombina-
cija s tremi obokanimi
ladjami pa je glede na
skromno podružniško cerkev
edinstvena.

Srečno naključje je po-
zorišču na še večjo posebnost — čudovite barvne fra-
ske pod belim ometom. S
skrbnim in napornim delom
je odkrivala te freske ekipa
restavratskega oddelka Za-
voda za sporniško varstvo
LRS pod strokovnim vod-
stvom prof. M. Subica. Barv-
na lestvica fresk je ubrana
na tople rdeče in rumene,
druge zopet na jekleno mo-
dre, vijoličaste in zelene
tone. Slerni delček s slo-
pi vred je poslan.

Glavna absida je po utr-
jeni navadi hierarhičnega
reda odstopila — svoj prostor
apostolom pod stebri, na
oboku pa krona to skupi-
no Sedez milosti. Na kri-
nji v levi absidi sedijo Tri-
je kralji, desno absida pa
je zaal poškovali ob koncu
prejšnjega stoletja s pre-
bijanjem vhoda v zakristi-
jo Severna stena ladje pri-
kazuje pohod Treh kraljev
s pokonitvijo, ob kateri je
že po tradiciji srednjeve-
skih freskantov nanizana ce-
la vrsta prvotov žnarskega
značaja. Tako vidimo tudi
tudi nekaj hudomušnih scen,
ki spremljajo to resno po-
potovanje. Pod to slikarjo je
ohranjen napis, ki ga je
neizprosni zok časa preki-
nil ravno na mestu, kjer bi
nas najbolj zanimal. Ve-

Ké oči so prebrale, da je to delo izvršili, ali dal izvršiti, v letu gospodovem 1490...rtovih de... S tem okrnjenim podatkom se sicer ne-trudi zadovoljimo, kljub te-radi pa je zanimiva in za nas važna šlovanska kononica tega priimka. Na južni steni so scene iz Kristusovega trpljenja, pas pod tem pa prikazuje ples mrtvakov. Skeleti v parih poplesujejo in v sprevodu vidimo ljudi od papeža in kralja pa do berača in otroka. Brezpravna raja je s tem izpovedala svojo filozofijo in edino uteho: pred velesilo smrti so vendarle vsi ljudje enaki. Pod to slikarijo je obširni glasofrski tekst, ki še čaka dešifriranja. Obok srednje ladije ozivlja zgodba o ustvarjenju sveta in usodi prvih ljudi. V krogih obokov stranskih ladij pa so slike, ki kažejo kmetovalčevo delo skozi vse letne čase. Te freske v hrastovelski cerkvi sodijo med pozno srednjeveško stensko slikarstvo, ki je prišlo v Istro s severa, to se pravi iz Slovenije. Bliznje vzore ali tudi sorodstvo lahko iščemo še v poslikanem presbitreju glavne cerkve v Parizu.

Lahko trdimo, da pomenijo freske hrastovelske cerkve v klasičnih merah veliko pridobitev za slovensko kulturo, ki se po pomembnosti kosa z najbolj dragocnimi umetnostnimi spomeniki.

MAJDA FRELIH

Kakor daje slutiti že kombinacija naslova, je Vesele četvrti osrednji del in znanilico jedro knjige. Posvečen je nastanku, razvoju, uspehom, zgodbam in nezgodbam partizanskega gledališča. A pravzaprav je življenje teatra zgolj izhodišče kronološka nit, ki povezuje to pisanje, ali — če hočete — preteza za čisto nekaj drugega: za intimno, lirčno pripoved o doživljaju partizanstva, za izpoved o tem, kako je partizansčino doživljal in doživel ekturnika. Na položaju direktorja Slovenskega narodnega gledališča na osvobodnem odzvočilu bil Kal Kalamaz, odlikovan s krakoviškim turnaturnega dogajanja. In kot bil si bel svede predvsem dolžan napisati historiat ali kulturnoposredniško analizo ali kroniko te naše znamenite gledališke ustanove. Toda kot rečeno, gledališka kronika je zgolj okvir, zgolj stanovska dolžnost, ki je menda avtorju samemu neprijetna in odvrača, kolikor gre za suho faktografijo; kajti resnici na ljubo je treba povedati, da so poglavja, ki obravnavajo izključno repertoarne dogodke v partizanskem teatru, rajmaji zanimiva, čeprav se je avtor trudil, da bi jih oživil s sončno pripovedjo in zanimljivimi stilističnimi prijemi. Na žalost pa je avtor v umetniški zgodovini tega našega gledališča nezanimiva, maveč zato, ker jo osrednjo gradivo, ki je povsod osebno izpovedano, po zanimivosti nadkriljuje. To so pristni meznarski odlomki

Globočnika, Doretta Klemečiča in Franceta Mihečiča, medtem ko je esej o pokojnem Nikolaju Pirnatu gotovo najboljše, kar imamo napisanega o tem odličnem umetniku. Ne splošno velja o Kalanovi likovni esejistiki, da nenavadno odkriti, srčno, pogodljivo in aneseljivo o razloži značilnosti lastnosti kvalitativne in pomankljivosti slovenske partizanske grafike in njen pomen ter pogojenost v zgodovinskem času.

In tu blizu nekeje je tudi poglavitna okoliščina, poglavitna dragocenost Kalanove knjige kot celote, kljub svoji pisani ali celo množični zgradbi je predvsem enotna podoba, sugestiven odraz imenitne in zgodovinsko edinstvene vloge, ki jo je imela: prerोजना slovenska kultura slovenskem narodnoosvobodilnem boju. Visoka kulturna zavest tega gibanja je bila ena izmed njegovih zgodovinskih lastnosti in značilnosti. To splošno pričevanje daje Kalanovi knjigi tudi splošno in neizpodbitno vrednost. Prav tako vredno in zanimivo pa je tudi njegovo osebno pričevanje, pričevanje o usodi in vlogi posameznega slovenskega intelektualca, umetnika v veliki nacionalni in socialni krizi. Kalanovo pričevanje je zelo zanimivo, saj je vlogi posameznika prav zaradi tega, ker je bil »vstavičev njegove napake« in »slabostja, zaradi njegove umetniške iskrenosti je to njegovo delo tako očarljivo in ima takšno dokumentarno vrednost.

niki od demokratičnih desnic, da levice so podrobno razčlenili številna vprašanja, ki izražajo Kršačkov demokratični kot en vodilnih italijanskih strank in kot večinskih strank, ki je na vladi. Zato ni nič čudnega, da so bila na dnevnem redu predložena vprašanja, s katerimi bi se razčlenila socialistična stranka in na vprašanja v zvezi z gospodarstvom in socialno politiko deleže. "Demokratična iniciativna je bila do pred kratkim tista struja v demokratičnih stranki, ki je imela nekaj blag nadnih levičarstva. Fanfani je bil skupno z nekaterimi drugimi njen poborniki. Na zadnjem kongresu pa se je pokazalo, da tej struji ne moremo več pripisovati te značilnosti, ker se je na račun uzbiranja sseh sil več ali manj odrekla svojim prvotnim načrtom, ki si jih je zadala na kongresu v Neaplju. Zato pa so prišli nekoliko bolj do izraza levičarske težnje sindikalistov in predstavnikov iz obzema. Med levičarji so se udeležili: Pastorelli, Rastelli Granelli, Pastore kot sindikalist, in nekateri mlažjih predstavnikov obzema". Z druge strani pa so se ostro izražali tudi predstavniki desnice, med katerimi zavzemata vidno mesto predvsem sedanjini finančni minister Andreotti, ki je izrazil predstavnik desnih konservativnih sil in pa bivši predsednik vlade Pella.

Kar se tiče enega najboljših važnih vprašanj, s katerim je bil ukvarjal kongres Kršačkov demokratične "Tridentu, in sicer bližnjih odnosov z bo-

Zato je za kongres Konfederacije z veliko zmagovito končinjevo demokratske iniciative, nendar brez konkretnega načrta za prihodno po cpravno se bili na kongresu obravnavani upravnokmetni preeti problemi.

V zvezi s tem je joda s kongresom niso mbiti zadovoljni niti sedelci c Krišnae demokracie sedanjih vladi, socialdemokraciji kakor niti ne republika ci.

***

V zvezi s tudeem saporbi bi mogli to zvezen zabeleto, da so se v London sestajali člani sveta združenja koristnikov Šueškega prkopas, ki so krpal skupupravni odbor sveta. Po neoveših vesteh je bil upravnika združenja imenovan danksi generalni konzul v New Yorku Eyngb Botsels. Med tem ko so se o tem ukvarjali v London, je indijski minister Krišna Menon obiskal Naeraja v Kuru, s katerim se je zadržal v dolgem razgovoru, ki trajal šest ur. Krišna Menon je po tem dolgem stanku izjavil da ne dvoroda se bo s skupnimi namdla doseeti rešitev šueškega spora. Te izjavi bi bilo ko dodati še izjavo, ki je egipotski zunanji minister Farzi dal novinarjem po daljšem razgovoru, je imel z glavnim tajnikom OZN Hamarskjeldom pri svojih odhodu iz New Yorka Farzi je rekel: »Egiptski svet vlada bo storila vse, ki ji je moène, in tudi neke

Ruski slikar Surikov v italijanski založbi «Italpress»

SURIKOV

Italijanska založba Italpress s sedežem v Milnuju je brez dvoma ena najpomembnejših v Italiji, tako za domačo, kot za prevodno literaturo. V izdaji »Panorama Slavia« je izdala že vrsto prevodov iz jugoslovanske, poljske, češke in ruske literature. Posvoj predsečna okusna in lična oprema. Pri pesniških prevodih pa kot novost – dvojnost teksta. Na eni strani v originalu, na drugi v prevodu. Tako lahko poznavatelj obeh jezikov primerja in vrednoti prejavljalec izrazno moč. Od nje so odvisni slog, ritmika, barvitost, skratka vse tisto, kar tvori svojstvenost vsakega pesniškega dela. In ta

be mora imobilno ohraniti, da bo čim bolj prevod vsaj približno isti čustveno-sugestivni vpliv. Zaradi tega je nacin, kako podaja založba Italpress pesniške proizvode tuje literature ne le zanimiv, ampak tudi posnemajna trend.

V svojem delovanju je n. kako vsestranska. Priказati skuša tudi posamezne osebnosti, ki so s svojimi življenjskimi uspehi prerasi ocelo nacionalne meje. Med takimi liki je tudi ruski slikar **VASILIJ IVANOVIC SURIKOV**. Italijanskemu kulturnemu svetu ga je predstavil pisec Carlo Bima.

Oče Surikova je bil pravi kozak. Njegovi predniki so se pridružili Jermaku, ko je sel osvajat Sibirijo. Bili so celo med ustanovitelji slavarjevega rojstnega mesta Krasnojarska. Kozaki, pokolenje svojih ča branila neodvisnost proti Turkom, Poljakom in Tatarom, v 16. in 17. stoletju je njihovo svobodo ljube pritislo celo mokoškove carje k spoštovanju kozakišnih navad. Vso to tradicijo je prinesel mali Vasilij 12. decembra 1848. Letu s seboj na svet. Z njim je rastle in se izoblikovala v neuklonljivo ponos. Dajala je osnovni ton njegovemu značaju in pozneje vsaj njegovi motiviki umetniškega ustvarjanja.

Otroška leta so mu potekala v sivini sibirskega podnebja, med preprostim ljudstvom in njegovo bornostjo. Že v osnovni šoli je njegov učitelj, doma v Krasnojarskem opazil, da je fant izredno nadarjen za risanje. Kmalu zatem je prišla očetova smrt in ga pritisla, da

zi je poiskal zaslug. Od risanja in barv pa se kljub temu ni ločil. Njegove risbe: Poroka na vasi, Motiv z love, Poštni konji so gubide pozornost krasnoznanega guvernerja. Poslal jih je Umetnostni akademiji, ki se je povoljno izrazila o sposobnosti mladega slikarja. In tako se je pričel njegov nezadržni vzpon. Naključje je potem hotelo, da je bil vzel s seboj neki bogati iskalec zlata, ki je odhajal v današnji Leningrad. Tu je Surikov naredil sprejemni izpit v Umetnostno akademijo.

V obdobju treh let znanja na Akademiji ga je zanimala predvsem verska tematika iz svetopisemskih zgodb. S sliko Apostol Pavel pred Agripom je napravil zrelostni izpit in dobil naslov profesorjevega mojstra. Njegovo zanimanje se je nenehno povečevalo, saj se je vključeval v vse, kar se je dogajalo na velikih zgodovinskih prelomih. Podirala se mu je zamisel velikih zgodovinskih platen. Za pripravo mu je služil podrobni in dolgotrajni študij posameznih oseb, njihovih značajev in zgodovinskih vloge, kostimov in običajev ter celotne razsežnosti v času in prostoru. Zagon za to delo, težko delo mu je dajala družinska sreča. Prišla se je, ko se je postavil od Akademije in trajala le skopih deset let. Bila so najplodovitejša leta njegovega ustvarjanja in izpolnjevanja domišljanske rasti. V teh letih je nastala slika Jutro pred usmrčitvijo strelce, njegovo največje in najgloblje dramsko delo. Obenem pa so nastajale že skice, študije in osnutki za Bojarino More-

[illegible]

lasega strelca se bije nekaj dvojbo. Ob sta prepričana, da imata prav, in ob sta pripravljena boriti se do smrti. Slika predstavlja filozofski in zgodovinski credo Surikova. Dala mu je zamisel za ostali dve sliki trilogije: Bojarino Morozovo in Menšikova v Berezoivu.

Po ženi smrti sta življenje in umetnost pričela zanj izgubljati svoj pomen. Zapiranje vase mu je vrnil povratek v sibirsko okolje, ki je imelo vse pogoje za ustvarjanje novih umetniških platen. Nastali sta slikavi Zavzetje snežne trdnjave in Osvajetje Jermakovih Sibirije. V prvi prevladujejo kraljevi elementi, ki so že od otroških let živeli v umetniški kraljici fantaziji, v drugi kosaški ponos. Druga mu je prinesla akademsko slavo. Toda izmed vseh njegovih slik je edino Stjenka Razin na pušni pot na beneško bialato.

Puškin se je nekoč izrazil, da je to najbolj poetična ruska osebnost.

Z denarjem, ki ga je do bil za jutro usmrtitve strelcevec je šel na študijsko potovanje v Evropo. Obiskal je Nemčijo in Francijo, v Italiji Neapelj in Rim. V sebi je čutil veličino vzhodne in zahodne kulture. V njegovih delih se elementi nacionalne kulture prepletajo z elementi klasične in prav se je ustvarilo iz njega predhodnika sovjetskega realizma.

Bojarina Morozova sega v zgodovinsko dobo borb med rastočim državnim in cerkvenim vplivom. V ta namen je patriarh Nikon začel spreminjati celo obredoslovje po vzoru grškega. To

Na hotelu pozdragnuti crkveno oblati nad državno, se uzbuđeno nenolno bez plemstvu. Centralna figura na slici je bojarina zama. Pravak jo peljejo v ječo. Njena dvignjena ruka je simbol preprostega ljudstva, za katerega razne obredne spremembe niso imenovane pomena, saj je bilo skoraj popolnoma nepismo.

Sovjetski kritiki trdijo, da je hotel Surikov na slici Menšikov v Berezovo upodobiti mrzlo do tujece. Proti njihoveemu upitju so se borile vse vidne politične in kulturne osebnosti. Toda Peter Veliki je zbiral svoje sodelavce med preprostim ljudstvom. Tako ga je Menšikov v mladosti spremljal celo v tujino in se z njim učil lajdenjstva. Pozneje je zaupal organizacijo vojske, s čimer si je pridobil silen vpliv. Po Petrovi smrti bi bil rad nad njegovemu nasledniku svojo hčer zaženo. Zaradi tega smeli zanj, da so bojarji oblati, in izrabljali državno oblast, da poslali preprosto v Sibirijo. Na slici je okoli očeta zbrana vsa družina. Razen hčerke, zatopljene v branje debele knjige, se vsi zavedajo usode, ki je padla nanje. Obraz Menšikova je obraz ranjene zveri, obraz ujetega leva. Na njem se spleta tuga, ponos, oblast, pade, preprostost. Misli so uprte v preteklost in prihodnost, v usodo Ružice brez osvoroženega nemškega vmešavanja. Te usode pa Surikov ni več dočakal. Umrli je v Moskvi za srčno sklerozo 1916. leta.

M. S.

napa Jordanije. Od zadnjega spornaka izraelskih sil na Jordanijo je v tem delu šlo precej naprej in s sporom, je začel ukvarjati tudi Varnostni svet Združenih narodov. Na petkonem sestanku Varnostnega sveta so se tem sporom ukvarjali štiri ni govorilci Angleški general Dixon je v zvezi s tem izrazil veliko zaskrbljenost zaradi epsovlabanega položaja, hkrati pa je poudaril, da je vprašanje, v kolikšni meri je preprečilo v slabšanju položaja. Tako izjavi, ki kot jordanški predstnik sta obtožila Izrael, da on kriv napada in da se ne razmere oglašajo mirnost na Srednjem vzhodu. Sovjetski delegat Sobolev je pozval Varnostni svet, da vzame odločno akcijo in sprejme ukrepe, da se prene sistematično izraelsko krivijo je sporazuma o premirju.

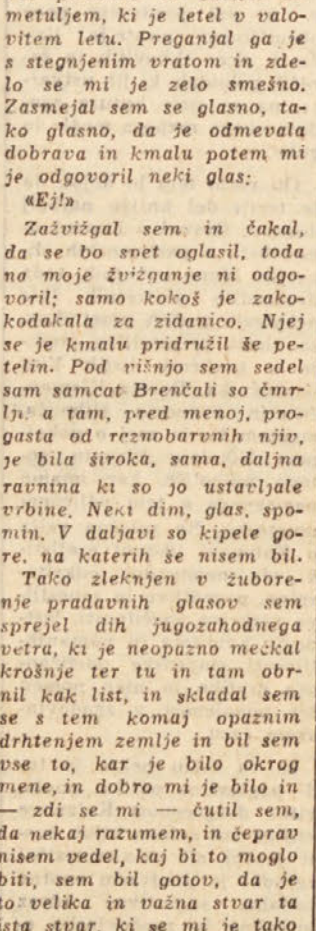
***

O drugem večjem dogodku tega tedna, o seji centralnega komiteja poljske lavske stranke, ki se je začel v petek in ki je bil pkinjen zaradi: prihoda neke skupine sovjetskih vojštelin in samega generala tajnika KP SZ, Krusca, moremo pisati, hkrati, predsedaj, general močnega, vendar nekoliko slabotno norico, da je bil Moskvi dosežen sporazum med Sovjetsko zvezo in penskim zastopstvom o ustanovitvi diplomatskih odnosov med Sovjetsko zvezo in vponsko. V Moskvi sta bnamreč 19. t. m. podpisana dokumenta, katerih p predvideva vzpostavitev njih diplomatskih odnosov drugi pa trgovinsko izmenjavo med obema državama.

nem konj po konjih, potem
 pe bi se napotil k hribečku
 na koncu vasi, zasajenem z
 vinogradi in sadnim drev-
 jem. V zgodnji pomladi je
 bila rdečkasta prekopana
 zemlja polna klic in lincik
 lenskih žuželk in vrane so
 krožile nad njo in jo ho-
 tile; tu in tam so zakra-
 žale in se spustile na golo
 vejo.

Zdaj na hribu ni gole
 zemlje. Vse je pokrito z ze-
 lenim življenjem. Celo vse-
 kano pot je malone uvo pre-
 lasa trava. Sadno drevje
 se šibi do tal po zrelih plo-
 dovih pomazajo mravljice in
 vsakrni žuki; češnje so že
 bolne zaradi polomljenih
 vej; trte so urejene v vrste
 in privezane k preperelim
 kolom. Tam je bil moj ded.
 Tam sem bil tudi jaz, na
 drugi strani pa je bila vas
 Golobok.

Sedel sem pod višnjo na
 snopu suhe trte. Po travi so
 lezle mravljice postajale, se
 sklamjale nad drobinami
 kruha, gledale, voljale in
 tu in tam je kakšna odšla,
 otovorjena z belo drobtino.
 Mahajoč s krili je priti-
 kalo na kletko in se vrnilo.

ka in se smehljala. Vprašala me je:

«Kaj čakaš?»

«Tamnaja», sem odvrnil.

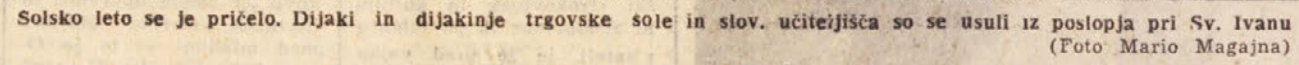
Nasmehnila se je. Toda skriti se ni zuala, njen nasmeh ni mogel zatajiti tiste medločne žalosti, ker ne bi mogla odpotovati, dokler je kdo ne bo prijel za roke in je popeljal skozi mestna vrata, ki so za mnoge za vedno zaprta. Potegnila mi je čenopis iz kepa, ga prelistala, zadržujoč pogled na fotografijo, zlošila in ga spet vrnila v žep. Za trenutek je obstala, se pomirila, me pogledala s široko razprtimi očmi in takrat sem pomislil, da mi bo vse odkrito povedala: Toda namesto tega mi je snela sončna očala in si jih dala na nos.

«Glej, takoj je bolje! Kupila si bom prav takšne. Nisem vrlela, da imaš tako lep očala. Ah, kupila bom ene, morda še danes.

Nje je bilo zdaj bolje. Ker je skrila svoje oči, razsvetlelo mesto zidovje je bilo mehkejšo svetloba rjisa. Toda meni je bilo vendarle veliko bolje. Ker sem se spominjal tistega kraja, kamor sem lahko šel, kadar koli sem hotel.

To je bila vs Lug. Skoznjega bi šel samo, da vdihi-

...nada hitreje in hitreje in
 onemogočeno hitim za njo.
 Takrat je bila v meni. Ta-
 krat je bilo poletje – konec
 julija. Zelene meje so ob-
 lažile rumena strnišča, po
 katerih so se vrstile kopice
 požete pšenice. Takrat sem
 bil z zemljo, z vsemi temi
 tvornimi okrog sebe tako tes-
 no spojen, kot da sem privi-
 raj spoznal vse vzroke stoga-
 tega binanja, in tako sem
 razumel, da je to tisti moj
 kraj, kamor se moram vrati-
 ti, kot mestna pomlad napu-
 sta melanholične prišleke.
 Takaj dolgo, zelo dolgo in
 neprestano je trajal nemi
 pogovor med nebom in
 emlijo, med daljavo in me-
 noj.
 Nedolgo je za dolgolet
 stožat vrh, dalje pa, na desno,
 je bilo videti hiše. Za hi-
 mi je bila globel: dobro
 em jo poznal, ker sem po-
 njal po njejš psm. Potem
 je začel mlad gozd; tudi
 to tja sem prihajal, toda
 raj je za gozdom, nisem ve-
 tel.
 — Poznal sem vsako drevo
 krog svojega vinograda, vse
 vrste, ki sem jih lahko vi-
 del naokrog, in vedno me
 je kaj pričakovalo, kadar
 (Nadaljevanje na 5. strani)
 Prevodel J. D.

Nova znanost odkriva skrivnosti narave - Neznaten drobec je odkril sled za morilcem - Celice pod drobnogledom

nal je moge da bi vedel, da se njegove avta odnesle, da jih prebrskave v noči umora. Na jadrenim begu je morilec preslišal šum veje, ki je oplazila streho...

Kriminološka uporaba je samo en dokaz za to, kakor lahko pomaga mikrurgija odkritju in rešitvi nekaterih življenjskih problemov. Kaj je torej mikrurgija? V grobem povedano je to znanost, ki secira tisto, kar je nevidno, se pravi, najdobješe drobce snovi, ki jih mikroskopsko in mehanski detektorji zaznajo in jih v drugi orodjem pod močnimi drobnogledi, Mikrurg prof. Benedetti iz Ithake v državi New York je nedavno razvil neklo vprašanje, ki je bilo za mnoge ljudi zanimivo. V Kitajski pokrajini Jinan so izkopalci arheološki kostere drobce svetila ostankov. Starost teh redkih ostankov so ocenili na več ko 3000 let. Na kosti so bili okrasni in preprosti risbi, ki so imeli barvi. Znanstveniki bi bili radi, da bi dognali, kako je to barvilo kemično sestavljeno, seveda, ne da bi kakorkoli poškodovali ali spremenili dragocene kosti. Prof. Benedetti je uporabil dleto s premerom 25 mikronov, to je 25 tisočink milimetra. Z ene izmed dragocenih kosti je posnel kosček, neviden drobec barve, ki mikroskopom so bile narjane. Prof. Benedetti je površini kosti tolikšne kakovosti prepelal. Profesor je lahko kmalu dokazal, — ne da bi bil svetlo kosti kolikaj poškodoval — da je rdece barve, ki jo vsebuje vrbovni spoj, ki se najde v prirodi.

ljubosumno prikrivala. In ta
črna, črna, črna, črna bitja so
pomembna za raziskovanje vsa
življenja in umiranja. Mi-
kurguz vzame posamezno celico
v žarišče drobnogleda, lahko
se z njo poljubno ukvarja,
predvsem pa lahko zasleduje
njen razvoj. Tako je mogoče raziskati tu-
di najbolj zavratne mikrobe
natančno dognati učinek
novih zdravil in kemikalij.

Eden izmed mikurguzov sve-
tlega sveta je dr. J. D. Chambers,
Chambers, profesor biologije
na univerzi v New Yorku. Ta
je takole napovedal vlogo mi-
kurguzije, nove znanosti, v prihod-
njih časih: »Včas ali manj
prezriva mikurguzje se otro-
ci bodo, če bodo uparili, pri-
delovali, bo mikurguzje, nekoč
vsakemu mikrospecialistu ta-
ko koristna kakor bi koristila
astronomu priprava, s katero
bi lahko otipaval mesece.

Doktor Chambers in njegovi
sodelavci opravljajo pijo-
nersko delo, ki je v mikurguz-
stvu raziskave metode pri svojih bi-
oših raziskavanjih. Med dru-
zim so odkrili, da obdaja vsako
celico živo celico zelo odporne
obode, ob katerem se lahko zlo-
ži, ali matrikatera mikurska
celica lahko torej ni pravica
domnevamo, da je relativna
odpornost tega celicega o-
voja zelo pomembna, kadar
dolgočasno splošno stanje tele-
na. »Mnogo časa si prihrani-
mo, če se v mikurguzji ne
zela je reči, da Chambers
celični ovoj ali membrana
nekočlo zmečamo v vla-
ni raztopini. Spominjam se
na sem skusal pred nekaj le-
ti, da sem dobil celico zelo, ki
je stala približno 1/130 delov kol-
nijskega brizgalca na ko-

Ko se ta magična razširi čez celotni biološki organizem, je ta presnično mrtva.

Pokojni profesor Renyi je izdelal mnoge mikrooperacije na žabah in paglavcih. Uporabljal je posebno barvanje, ki je zaznavalo posamezne celice in mikroskopske krvne odtoki v žilah. Njegovo laboratorijsko, s katerim je prekalno pokazal, kako se prekalno kri v žabah, je pomembno prispevek k fiziologiji krvnega obtoka. Presenetljiva je tudi njegova mikroskopska potatiska in zooloških spremembah. Omogočeno so najrazličnejša križanja. Kdo ve, praviijo, če ne bo že sedanja generacija brez čebela brez žela, potem brez žele in večvarne prihodnosti. Za svoj potatizator že lahko goje takne travate bilke, da ne bi nihče več rpel za semenim nahodima.

Industrija, zlasti kemična, se je odpirala mikrurjijo široko. Njegova mikroskopska metode omogočajo izdelovanje najboljše fiziškega materiala in v fotografskih potrebščinah.

Nova spoznanja, ki so jih znanstveniki dosegli s tem, da mikrurjijo razkrijejo delovanje celic, čisto in medsebojno, boja zoper, rje in kancer. Znanstveniki lahko opazujejo nastajanje rje že na molekularni stopnji, nakar se delo lahko tako prično rje odstraniti. Mikrurjijo, ki se posvečajo raziskovanjem, ki so v celotnem problemem in raziskovanjem, gotovo soglašajo s doktorjem Chambersom, ki je nedavno rekel: »V dobi, v kateri nam je postal atom tako dostopen kot zrak, v dobi, v kateri nam mora človek raziskovati razkrovanje njegovih fizičnih razkrovanj, ni nobene

Detektivi je vzel vejo v roko in se jo v eno odsele v mikurgrčni laboratorij. Kaj je mikurgrčni laboratorij, boste takoj spoznali, ko vam povemo, da se je tista globoko v vseca vesa razodela v njem kot kašiprst pravice in najejanje. Z rodu, ki so tako malo, da jih lahko celo granituro spravili pod našestvo je mikurgr, kakor se imenuje širokrovnjak v takih laboratorijih, posnel čiste neznatne drobce z veje in jih položil pod neizprošno bistro oko svojega mikroskopa. In kaj je na mikurgr pod mikroskopskom? Mikurgr je bistra, drobna pikice, tolikšne kakor najdrobnejši mozolčki ali ogrci na nosu.

Razstav

niči svojega mikrurskega aparata. Toda zelo je bilo precejeno in je le rahlo vdrla celico na membrano.

Mikrurši so že opazovali kako odmirajo posamezne celice. Ko začne celica umirati, opazi mikrurši v kemičnem jedru nekakšno meglico. Še

---

a kluba

ov, lahko pričakujemo, da se s mikrurgija razvila v sila pomembno znanost. Mikrurg kserperimentira na enem konu astronom na drugem konu velikanskega razpona. Kar a dva odkrivata, bo pač dolotrajno pomembno za našo ilizilacijzo.

«Košir»

A black and white photograph showing a man and a woman from a high angle, looking down at a newspaper or magazine spread out on a table. The man, on the right, is pointing his right index finger at a specific section of the paper. The woman, on the left, is looking intently at the same area. The newspaper features various columns of text and small images. The background is dark and indistinct.

Prejšnji teden so agilni člani slovenskega tržaškega filatelističnega kluba »L. Košira« izredili zelo lepo uspešno razstavo v prostorih v Ul. Roma. Na razstavi je sodelovalo 9 članov kluba in med njimi trije mladinci. Sodelovali so z naslednjimi deli:

BUČIK: Vse zasedbe in zašasana izdajanja Jugoslovanske armije in FNR Jugoslavijo do 1945.

CERKVENIK: Na 6 vložnih kartonih letalske znamke raznih držav (tematika).

DANEU: S 6 vložnimi kartoni je prikazala tematiko cvet-

in sadrev raznih držav.

KOBAL: 1. Delna zbirka
raela. 2. Tiskarski poskusi
in tiskanje bloka NDB.

KRANJC: Celotna zbirka
"Pro Juventute" (Svica).

LOCNISKAR: 1. Na 11 vloz-
kih kartonih tematiiko zivali
znih držav. 2. Skupina raz-
ednic "Maximum" (Jugosl.).

Skupina kuvert s priloz-
nostnimi znamkami in zigii Ju-
oslavije. 4. Izdaja italijanskih
namk s pretiskom za zased-
ne Slovenije z zigom Polhov
radeec (na treh polah).

MERLAK: 1. FDC cone "B-
ce" prve do zadnje znamke.

Zbirka vse izdaje Organizacije združenih narodov. 3. Zbirka Rotary ob 50-letnici urovanove.

PODBRSECEK: Tematika špor na 12 vlozih kartonih iz znih drav.

PERKO: 1. Predfidelistična ma. 2. Zigi taborišč in zarov iz zadnje vojne. 3. Zigi rnikov Avstrije in Italije. 4. Zigi naprstniki. 5. Zigi cone in B.

iz lastnega arhiva - zbirke klub razstavil žigosane po po 5 in 12 din UPU iz ne B.

Vsako leto se ješen izdeležo na vseh koncih sveta, številni katalogi, ki so vsako leto bolj izpopolnjeni, bodisi z znamkami, ki so klasične ali izredne, bodisi s poglavji o klasičnih znamkah in o posebnostih. Za največjim zanimanjem pa prikažejo filatelisti nekatere zanimive, a tudi drugače misleča, jih je filatelistični trg že prej potrdil. Mnogokrat pa najdemo med različnimi katalogi precejšnje razlike v cenah, ki so posledica različnih stalištev in tudi drugače misleča izdajatelja-trgovci, kajti vedeti moramo, da kataloge izdajajo različni posamezniki ali podjetja. V letošnjih katalogih je opazno povzeto dviganje cen, kar, da so znamke dobra investicija. Precejšnji dvig cen opazimo pri klasičnih znamkah, ki so zlasti pri po-

italijanskih klasičnih znamenjak, ki so iz leta v leto vedno bolj cenejne. Dvig cen je zlasti razviden iz italijanskih katalogov, medtem ko so francoski katalogi, ki so v Evropi najbolj umerjeni v tem dvigovanju cen. Preidimo kar s posameznim katalogom, ki so najbolj znani med evropskimi filatelisti.

Angleška trdka Stanley & Gibbons izdaja tri kataloge, ki pa ne izidejo vsako leto. Vsako leto izide katalog Velike Britanije in Britanskega Commonwealtha, ki vsebuje katalog Evrope in njenih kolonij ter katalog prekomorskih držav vsako drugo leto. Letos je na vrsti katalog Evrope in njenih kolonij, v katerem najdemo nekaj popravkov in prirerjenj a katalogom iz leta 1954. Podglavje o Armeniji je popolnoma prenovljeno, popravljena so bila poglavja o znamenjak Azerbajdžana, o povojnih okupacijah Nemčije, o znamenjak civilne vojne v Rusiji in o ukrajinskih znamenjak. Tokrat katalogira Stanley & Gibbons tudi znamenke, ki so bile v uporabi v nekaterih prirah raznih filatelističnih prireditvah. Cene so v rahlem naraščanju, zlasti tiste za italijanske klasične znamenke, po države so se prav tako tudi znamenke Vatikana, v nekaterih primerih za celih 100 odstotkov, nekaterim bolj drugoceno, drugim pa celo za polovico. Pratejo. Na splošno je v katalogu dobro urejen in je v no-

Zelo soliden katalog je carški Zmunein, ki je dosegel že štiridesko leto izdajanja. Na njegovih 328 straneh prikazujeh 17.300 posameznih znamenjak, ki so razporejeni v imamo cene 15.000 mark. Katalog obseva namreč samo Evrope, 115.000 namreč zavajati v zmožnosti, Evropski izdanih znamenjak, 115.000 cen in razdeljenih in neke vrste znamenjak ter vseh posameznih znamk do imamo prikazano tako do 1940 do okrajanih Evropski države. Glede klasičnih znamenjak ta katalog — ki vsebuje za najbolj resnejše cen srednjih znamenjak za alepo. V katalogu najmojše ohranjene tiskane znamenke, ker to je posameznika in izredna vrednost, tudi v Posarje Vatikana in za države, ki so te države lahko priradnadalje povečanje cen se bo 1. januarjem 1955, hlaa suverenost te države. V Italiji sta desletja Landmans Italia in Landmans Europa. Kot vse italijanske kataloge vsebuje tudi skih katalogov, ki vsebuje skih klasičnih znamenjak, nega nismo zasledili v raz omenjenih katalogih. Pač, da so te znamenke, iskane v Italiji, pa morda spreka kataloga ne moremo izdale. V katalogu, avstrijskih in italijanskih, posamezniki in angleških katalogi.

Najbolj znani katalog pa je brez dvoma francoski »Yvert et Tellier«, katerega trije zvezki so pravkar izšli. Prvi ki obravnava Francijo in njene

TRST, ULICA C. BATTISTI STEV. 23-1 NAL.
Tel. 44-208 - Telegr. IMPEXPORT - TRIESTE

U V A Z A:
Vsakovrstni les, drva za
kurjavo, gradbeni material

I Z V A Z A:
tekstil, kolonialno blago
in raznovrstne stroje

SPECIALIZIRANO PODJETJE ZA VSAKOVRSNE KOMPENZACIJE

PROGA TRST - BAZOVIČA - PADRICE - GROPA
TREBČE

Odhodi s postaje Trg Ljube in Stara mitnica

OB DELAVNIKIH: ob 7.30, 8.15, 9.30, 10.15, 11, 12, 13.10
14., 15., 16., 16.50, 17.30., 18., 18.50, 19.50, 20.40, 22.40.
OB PRAZNIKIH: ob 7.25, 8.30, 10., 11., 12.30, 13.10, 15.50
14.30, 15., 15.30, 16., 16.30, 17., 17.30, 18., 18.30, 19., 19.40
20.30, 22.30, 24.

OB DELAVNIKIH: ob 7.30, 10.15, 13.10, 15., 18., 20.30.
OB PRAZNIKIH: ob 7.25, 10., 13.10, 14.30, 18., 20.30.
OB DELAVNIKIH: ob 8.20, 10.50, 14.05, 15.40, 21.35.
OB PRAZNIKIH: ob 8.15, 10.45, 14.00, 15.35, 21.30.

OB PRAZNIKIH: ob 8., 10.30, 14., 15.15, 18.05.
PROGA TRST - BLOK PESEK
 Odhod s Trga Libertà
 OB DELAVNIKI: ob 7.45, 13.10, 17.30.
 OB PRAZNIKI: ob 11.30, 17.30.
 Odhod s Peska
 OB DELAVNIKI: ob 8.20, 13.50, 18.05.

OB PRAZNIKIH: ob 12.05, 18.05.
PROGA TRST - KOZINA - HERPELJE
Odhod s Trga Libertà ob 7 uri. Iz Herpelj ob 8 uri.
Vožnje vsako drugo sredo in soboto v mesecu.
PROGA TRST - DOMJO - BOLJUNEC - DOLINA
- PREBENEK

Odhod s Trga Stare mitnice
OB DELAVNIKIH: ob 6.35, 7.25, 10.20, * 12.05, 13.05
 16.35, 17.05, * 18.05, 18.35, 19.20, 20.45, 22.35
OB PRAZNIKIH: ob 9.05, 10.35, 12.35*, 14.35, 16.05, 17.05
 18.15, 19.35, 20.40, 22.05
 N. B. * Samo ti avtobusi vozijo do Prebenača, drug
 se ustavijo v Dolini.

PROGA TRST - DOMJO - RIMANJOL
 Odhodi s postaje na Trgu Stare mitnice 7.35, 10.35, 12.20, 13.35, 18.05, 19.20
 OB DELAVNIKIH: ob 7.35, 10.35, 12.20, 13.35, 18.05, 19.20
 OB PRAZNIKIH: ob 9.35 14.05, 16.20, 19.35, 22.50
 PROGA TRST - ADAMIC - MACKOVLJE
 Odhodi s postaje na Trgu Stare mitnice

OB DELAVNIKI: ob 11., 13.30.
OB PRAZNIKI: ob 13., 22.30.
PROGA TRST - OSP - MACKOVLJE
Odhodi s Trga Libertà
OB DELAVNIKI: ob 18.15.
OB PRAZNIKI: ob 18.30.

Udhodi s postaje na Trgu Stare mitnice

OB DELAVNIKH: ob	6.20, 6.40**, 7, 7.22**	7.40, 8.07**
8.25, 8.52, 9.02, 9.30**	9.40, 10.15, 10.30**	11.02, 11.30**
11.40, 12.02, 12.20, 12.40, 13, 13.20**	13.40, 14.15**	14.46**
15.16*, 15.45*, 16, 16.20, 16.40, 17, 17.20, 17.40**	18.10, 18.40**	18.58, 19.10**
18.30**	18.50, 19.20**	19.40, 20.05**
		20.30, 20.52, 21.10, 21.30, 21.50, 22.10, 22.30, 22.50, 23.10, 23.30, 23.50, 24.10, 24.30, 24.50, 25.10, 25.30, 25.50, 26.10, 26.30, 26.50, 27.10, 27.30, 27.50, 28.10, 28.30, 28.50, 29.10, 29.30, 29.50, 30.10, 30.30, 30.50, 31.10, 31.30, 31.50, 32.10, 32.30, 32.50, 33.10, 33.30, 33.50, 34.10, 34.30, 34.50, 35.10, 35.30, 35.50, 36.10, 36.30, 36.50, 37.10, 37.30, 37.50, 38.10, 38.30, 38.50, 39.10, 39.30, 39.50, 40.10, 40.30, 40.50, 41.10, 41.30, 41.50, 42.10, 42.30, 42.50, 43.10, 43.30, 43.50, 44.10, 44.30, 44.50, 45.10, 45.30, 45.50, 46.10, 46.30, 46.50, 47.10, 47.30, 47.50, 48.10, 48.30, 48.50, 49.10, 49.30, 49.50, 50.10, 50.30, 50.50, 51.10, 51.30, 51.50, 52.10, 52.30, 52.50, 53.10, 53.30, 53.50, 54.10, 54.30, 54.50, 55.10, 55.30, 55.50, 56.10, 56.30, 56.50, 57.10, 57.30, 57.50, 58.10, 58.30, 58.50, 59.10, 59.30, 59.50, 60.10, 60.30, 60.50, 61.10, 61.30, 61.50, 62.10, 62.30, 62.50, 63.10, 63.30, 63.50, 64.10, 64.30, 64.50, 65.10, 65.30, 65.50, 66.10, 66.30, 66.50, 67.10, 67.30, 67.50, 68.10, 68.30, 68.50, 69.10, 69.30, 69.50, 70.10, 70.30, 70.50, 71.10, 71.30, 71.50, 72.10, 72.30, 72.50, 73.10, 73.30, 73.50, 74.10, 74.30, 74.50, 75.10, 75.30, 75.50, 76.10, 76.30, 76.50, 77.10, 77.30, 77.50, 78.10, 78.30, 78.50, 79.10, 79.30, 79.50, 80.10, 80.30, 80.50, 81.10, 81.30, 81.50, 82.10, 82.30, 82.50, 83.10, 83.30, 83.50, 84.10, 84.30, 84.50, 85.10, 85.30, 85.50, 86.10, 86.30, 86.50, 87.10, 87.30, 87.50, 88.10, 88.30, 88.50, 89.10, 89.30, 89.50, 90.10, 90.30, 90.50, 91.10, 91.30, 91.50, 92.10, 92.30, 92.50, 93.10, 93.30, 93.50, 94.10, 94.30, 94.50, 95.10, 95.30, 95.50, 96.10, 96.30, 96.50, 97.10, 97.30, 97.50, 98.10, 98.30, 98.50, 99.10, 99.30, 99.50, 100.10, 100.30, 100.50, 101.10, 101.30, 101.50, 102.10, 102.30, 102.50, 103.10, 103.30, 103.50, 104.10, 104.30, 104.50, 105.10, 105.30, 105.50, 106.10, 106.30, 106.50, 107.10, 107.30, 107.50, 108.10, 108.30, 108.50, 109.10, 109.30, 109.50, 110.10, 110.30, 110.50, 111.10, 111.30, 111.50, 112.10, 112.30, 112.50, 113.10, 113.30, 113.50, 114.10, 114.30, 114.50, 115.10, 115.30, 115.50, 116.10, 116.30, 116.50, 117.10, 117.30, 117.50, 118.10, 118.30, 118.50, 119.10, 119.30, 119.50, 120.10, 120.30, 120.50, 121.10, 121.30, 121.50, 122.10, 122.30, 122.50, 123.10, 123.30, 123.50, 124.10, 124.30, 124.50, 125.10, 125.30, 125.50, 126.10, 126.30, 126.50, 127.10, 127.30, 127.50, 128.10, 128.30, 128.50, 129.10, 129.30, 129.50, 130.10, 130.30, 130.50, 131.10, 131.30, 131.50, 132.10, 132.30, 132.50, 133.10, 133.30, 133.50, 134.10, 134.30, 134.50, 135.10, 135.30, 135.50, 136.10, 136.30, 136.50, 137.10, 137.30, 137.50, 138.10, 138.30, 138.50, 139.10, 139.30, 139.50, 140.10, 140.30, 140.50, 141.10, 141.30, 141.50, 142.10, 142.30, 142.50, 143.10, 143.30, 143.50, 144.10, 144.30, 144.50, 145.10, 145.30, 145.50, 146.10, 146.30, 146.50, 147.10, 147.30, 147.50, 148.10, 148.30, 148.50, 149.10, 149.30, 149.50, 150.10, 150.30, 150.50, 151.10, 151.30, 151.50, 152.10, 152.30, 152.50, 153.10, 153.30, 153.50, 154.10, 154.30, 154.50, 155.10, 155.30, 155.50, 156.10, 156.30, 156.50, 157.10, 157.30, 157.50, 158.10, 158.30, 158.50, 159.10, 159.30, 159.50, 160.10, 160.30, 160.50, 161.10, 161.30, 161.50, 162.10, 162.30, 162.50, 163.10, 163.30, 163.50, 164.10, 164.30, 164.50, 165.10, 165.30, 165.50, 166.10, 166.30, 166.50, 167.10, 167.30, 167.50, 168.10, 168.30, 168.50, 169.10, 169.30, 169.50, 170.10, 170.30, 170.50, 171.10, 171.30, 171.50, 172.10, 172.30, 172.50, 173.10, 173.30, 173.50, 174.10, 174.30, 174.50, 175.10, 175.30, 175.50, 176.10, 176.30, 176.50, 177.10, 177.30, 177.50, 178.10, 178.30, 178.50, 179.10, 179.30, 179.50, 180.10, 180.30, 180.50, 181.10, 181.30, 181.50, 182.10, 182.30, 182.50, 183.10, 183.

21.40, 22.15*, 22.45*, 23.20.
OB PRAZNIKIH; ob 8, 8.31, 9.01, 9.31, 10.01,
11.01, 11.42, 12., nato odhodi vsakih 15 minut.
* Odhodi s Trga S. Francesca
** Ti avtobusi vozijo do Lonjerja, ostali se ustavijo
jo v Podlonjerju.
Opravljamo prevoze blaga za tretje z lahkimi in težkimi
vozomestec. Za
88-65.

Informacije kličite telefonski številki 36-794 in

Dopisi iz naših krajev

Upoštevajmo te-le nasvete

1. Moč noče kipeči. Tako čujemo pritožbe od več strani. Nič čudnega, če moč v mnogih naših hramih ne vre (kipi). Koliko je takih hramov, ki ne odgovarjajo svoji nameni, ker so na vrhu, celo na severni strani (tj. na strani, ki je obrnjena proti jugu) in zato ne morejo izpuščati svoje moči. Takšni prostori so močno izpostavljeni spremembam temperature, ki v letosnjih oktobrskih mesecih pade zelo nizko, saj je iz prejšnjega leta padla povprečno na 7 stopinj C. To pa je bilo povprečno 14 stopinj C. Ta temperatura je za kipeče moči v naših hramih precej prenizka, zato ta slabo kipi, oziroma kipeče moči zelo zastane. Stvar je povsem naravna in odgovarja naravi. Če kipeče moči ne kipi, kipeče moči ne morejo izpuščati svoje moči. Če kipeče moči ne kipi, kipeče moči ne morejo izpuščati svoje moči.

SALEŽ

V stalni skrbi in prizadevanju za čimbolj visoki prihodek smo pretekli teden srečno spravili grozdje na varno. Vreme je bilo za to ugodno in je že v prvih dneh tega meseca zelo pospešilo zorenje ter tako pripomoglo k izboljšanju pridelka. Čeprav so posamezni gospodarji s pridelkom različno zadovoljni, je letina na splošno zadovoljna. Trgatev ni bila zamudna, ker je bilo grozdje zelo lepo in zdravo. Če bi bile trte terane bolj obrodile, bi bila letina mnogo boljše. Bo pa pridelok toliko bolj kakovosten. Ker znamo teran tudi pripraviti mislimo, da ne bo mogoče nihče trditi, da pri nas ni terana. To bi mogoče trditi samo nevednež ali pa trgovski špekulant. Tudi v letosnji suši smo se lahko naučili, koliko izdati temeljito rahljanje zemlje. Lahko smo se tudi prepričali, da je najbolj učinkovita borba proti suši v pravočasnem zalivanju in gnojenju. Za to je najprimernejša jesen. Če bo vreme ugodno, bomo to, za dober vinski pridelok tako pomembno opravilo čimprej opravili.

Ajde in repe gojimo vedno manj, pese pa vedno več, ker je to odlična krma kravam. Mlekarijem Gospodje pa se vedno bolj zavzemajo za ope kulturo, ki se na trgu razmeroma dobro vnovičuje, kot so na pr. buče, fižol in stročje nekatere cvetice itd. Seveda je popolnoma umestno gojiti to, kar je bolj donosno. Slišimo, da bo kmetijsko nadzornišvo letos priredilo po vaseh več večernih kmetijskih tečajev. Tako je prav in mi se za to toplo pripravljamo.

ZGONIK

Kot je znano, se pri nas goji tudi vinska trta. Toda morali bi prilagoditi trsniki iz bolj novim tržnim razmeram, enako tudi vzgojo. Pričakujemo da bo letna nova kmetijska šola vršiti hvaleno delo. Prostor za novo šolsko poslopje je že določen in obsega okrog 4000 kv. m in je pred običnim poslopjem. Nedvomno bi bil bolj primeren prostor na vzvišenem legu, a bo tudi ta prostor odgovarjal vzgojno-učnim namenom. Zlasti ker je zemljišče zelo primerno za šolski vrt. Potrebam kmetijskega tečaja pa ne bo zadostilo, ker je površina za učno-eksperimentalne namene (poljedelstvo, sadjarstvo, vrtnarstvo) premajhna. Ni potrebno niti omeniti, da smo kmetijskega tečaja zelo veselili, saj bo mogoče dober učniški zbor veliko storiti za vzgojo naše mladine, ki jo razni vplivi usmerjajo na napačno pot in v zgrešeno delavnost. Zemlja nam ne sme biti v napotje in v breme ampak dragocena imovina, ki ni, kolikor ne odpušča, a nagradja naš trud z merilom, ki ga bo treba vedno bolj upoštevati.

Letosnja vinska letina je že zadovoljiva in znaša kakih 2 tretjini normalne letine. Preveč je odgovarjala črna trta, ki je zaradi redkega zaroda dala razmeroma malo. Smo pa zadovoljni s kakovostjo vsega vina. Sedaj imamo e-po na novo asfaltirano cesto proti Gabrovici. A to je le manj škodljivo. Nekatere oljke pa še niso pogrnale nobene zelenega poganjka. Če to drevesje natančneje pogledamo, vidimo, da je lubje še sveže in stančije pod njim živo. Tudi to drevesje moramo pustiti še nadalje pri miru - ne smemo ga obrezovati. Nekatere drevesa pa so tudi z suhim lesom. Ta drevesa so mrtva in jim ne moremo več pomagati. Zato jih moramo čimprej posekati. Če pri poseku drevesja poganjki pozebljejo, moramo paziti, da ohranimo mladje ne-poškodovano. Mladje omogoča, da se korenine še hranijo. Mladje bomo gledali na to, kako se bo razvijalo, prihajajo leta redčijo. Pri redčenju bomo pustili tri ali največ štiri najlepše poganjke, ki bodo tvorili krošnjo na novo vzgojenega drevesa. Tako vzgojena drevesa bodo brez debel; le trje, širje poganjki, rastoči neposredno iz zemlje, bodo glavne veje nove krošnje. Vse druge oljne drevesje, ki je bolj ali manj pozeblje, moramo previdno očistiti vseh suhih in odmrlih vej. Vse suhe veje moramo odstraniti. Najprimernejši čas za to je bil do srede septembra ali vsaj do konca tega meseca. Če pa

kakšna četrtina cestnega omrežja v občini, ki je potrebno ureditve, kot jo zahteva sodobni cestni promet.

Nasva vas je znana širši javnosti po tem da je v njej sedež občine. Drugače se le poredkoma sliši njeno ime. Njima nobenega društva ali skupine, ki bi se kulturno ali prosvetno udeleževali. Mogoče pa je le krivo tudi dejstvo, da ni domačih solarnih ljudi. Vendar pa smo imeli še pred letom svojo igralno skupino. Zaigrala nam je dvakrat in kar lepo je bilo. Od tedaj pa ni o tej skupini ne duha ne sluha. Kako je s to rešitvijo? Ali se res ne da brez ene igralke, ki smo jo izgubili z vasi, ni napraviti? Malo dobre volje in bi že šlo.

F. vačan

VRH

Mi se le poredkoma oglašamo v našem listu, toda kljub temu ga vneto prebiramo, posebno odkar imamo električno razsvetljavo. Pred časom smo bili na izletu v Postojni in v Cerknem. Nad izletom, katerega se je udeležilo 70 oseb, smo bili izredno navdušeni in se mislimo, kdaj se bomo ponovno podali v lepe prijetne kraje onstran meje. Z nami so bili na izletu tudi naši pevci, ki so povsod, kjer smo se ustavili, zapeli nekaj lepih pesmi. Zbor je še vedno zelo trden in ob dobrem vodstvu pevovodje Komela lepo napreduje.

GABROVICA

Kdor se sprašuje, zakaj ni od nas več glasu, mu ne moremo odgovoriti drugo kot to: S pridom skušamo izkoristiti vsak delovni dan. Vsi delamo in si prizadevamo, da si pripravimo potrebna sredstva za vsakdanje življenje: moški (kakih 20) z delom v Javnih skladiščih (v prosti luk), na železnici, na cesti in drugod, ženske kot mlekarike in s prodajo cvetic. Naša zemlja je kaj malo prikladna za kmetovanje, a zemlja okrog hiš ni več tako zapuščenja, kot je bila še nekdaj; za to skrbijo gospodinjke, ki želijo izvežeti iz zemlje čim več. Zato so vrtni ne-le vedno lepši, ampak tudi mnogo bolj donosni.

Nekoč so bili naši moški bolj nagnjeni k pijaci in je bilo zaradi tega gospodinjstvo večkrat v zadregi; danes so se odnosi družinskih poglavarjev do hiše spremenili v priložnostno delo. To razveseljivo dejstvo je tudi vidno na izboljšanju stanovanjskih in gospodarskih prostorov. Stare, s skrilci krite in z bršljanom obrasle hiše (ki so izposlovalle vasi naslov zelena vasa), so se že umaknile bolj modernim zgradbam.

Se razume, da nam pri vsem tem pomaga tudi mladina, ki je zelo delavna in skrbna. Zanimala bi se tudi za prosvetno življenje, a za to je tako, kot smo že nekoč povedali; sama si ne more v tem pomagati, prosvetnih delavcev pa ni.

Kot vidite, ni pri nas nobenih novosti.

SOVODNJE

Nastopili so dolgi večeri in začelo se je zopet prosvetno življenje, ki smo ga spomlad in poleti precej opustili. Naš mladi pevski zbor ima redne vaje ter se, kot smo slišali, pripravlja na nastop v tržaškem radiu, kjer je nastopilo že več zborov z Goriskega. Poleg tega zbora pa namerna povabiti le petju tudi naše najmlajše, ki so že po-

kazali veliko zanimanje. Upamo, da se bodo naše želje uresničile in da bo mlajši rod nadaljeval s lepimi tradicijami, ki jih naš narod tudi v najtežjih časih ni opustil.

MAVHINJE

bo boljše. S kletarjenjem ne bomo pridelka pokvarili, ker vemo kako nastanejo vinske napake in bolezni. Zato posvečamo vinski posodi in snagi kleti vso pozornost. Smo pa malo v skrbeh zaradi padca temperature, ki more v naših večkrat neprimernih fletah zadržati normalno kipeče (vrenje). V takih primerih je treba zabraniti dostop hladnega zraka v klet in če je treba, klet tudi segreti. Vredne glavice najbolje delujejo pri temperaturi +16 do 20 stopinj C. Brez toplote je to težko določiti.

Seveda bomo kmalu po kletarskem opravilu začeli skrbeti za prihodnjo letino. Prva skrb bo okopavanje in gnojenje vinogradov. Tudi z rečno bomo pohitili, a ne dokler se trte ne ogotijo. Dokler se listje drži trte, ne smemo z nožem k njej. Tudi ko je listje že odpadlo, počakamo še nekaj dni.

ŠTANDREŽ

Lepe jeseni smo se tudi mi zelo razveselili, saj nam omogoča, da lahko mirno opravljamo zadnja dela na polju. V glavnem vozimo domov koruzo, ki je še kar dobro obrodila, čeprav ne tako kakor krompir, kasneje pa na čaka še čimkva. Naša povrtina ne kaže najbolje, zdi se, da je vsega krivo suho vreme in se naše evrozote, o-hrovt in drugi naši pridelki niso mogli tako razbogliti kot so se druga leta.

V nedeljo smo si v velikem številu ogledali prijetno mladinsko predstavo »Janko in Metka«, s predstavo smo bili zelo zadovoljni, saj je SNG pri nas vedno dobrodošla. Zal v letošnjem poletju ni moglo gostovati pri nas na prostem kot preteklo leto, vendar upamo, da mu bo to omogočeno prihodnje poletje. Doslej smo precej spali na prosvetnem področju, toda zdi se, da so se najpogostejši le zdržali in bodo skušali zbrati naše mlade glasove za pevski zbor. Za tako vas, kot je naša, bi bilo zares smotno, če ne bi imela svojega pevskega zbora, ki ni prenehal delovati tudi v najtežjih časih. Sicer pa je treba danes mnogo več potrpljenja, ljudje, posebno mlajši, norijo z motorji, starejši si ne najdejo časa, ob praznikih pa jo

PODGORA

Končno smo se Podgorci le oddahnili. Sodnijske oblasti so ukazale v četrtletju zapreti oddelke za rajon, ki je nam in zaposlenim delavcem prizadel toliko preglavic. Z večkrat smo se s tem v zvezi oglašili v našem listu. Duh, ki je prihajal iz podgorščine prednice, je bil neznošen in ne samo to, marveč tudi škodljiv; vsi smo izgubili apetit, predvsem pa otroci. Sko-dro so strupeni plini povzročili tudi na naših poljih in vinogradih, tako da so morali vinogradniki vložiti prošnjo za povračilo škode, ki jim je bila storjena. Upamo, da bodo sodne oblasti prisilile Toniello, da bo v novem oddelku napravil vse potrebno za preprečitev izhlapevanja strupenih plinov in da bo to storil kar najbolj hitro, kajti zima je pred vrati in nihče ne želi, da bi 120 delavcev, ki je trenutno ostalo nezaposlenih, bilo še naprej brez zaslužka.

PROSEK

Po letošnjem trti ne prevé primernemu vremenu, smo se strlno bali, da bo slab vinski pridelok. Od slabe cvetne dobe dalje nas je stalno preganjala bojazen pred strupeno roso, v septembru pa je suša preprečila razvoj grozdja. Dež v začetku tega meseca je imel veliko zamudo, a je le bil zelo dobrodošel in se je pridelok v nekaj dneh zelo popravil. Trgatev je že za nami in vinska letina na varnem. V splošnem smo z njo zadovoljni, količina bo nekako odgovarjala lanskemu, kakovost pa

Naročniki! KUPUJTE pri TVRDKAH, ki oglašajo v našem listu!

TRST - UL. Morei 7 POŽAR ARTEMIO
Telefon št. 28373
TOVARNI PREVOZI
v vse kraje, tudi v inozemstvo

Ribarič Ivan
IMPORT • EXPORT
VSEH VRST LESA IN TRDIH GORIV

TRST - ULICA F. CRISPI 14 - TEL. 93-502
ULICA DELLE MILIZIE 19 - TEL. 96-510

Vse za gospodinjstvo
" " tapetnika
TUTO-CASA - TUTTO-SPORTESCA
TRST - UL. Ceppa, 2 - Tel. 23-489
Lasterik: G. DELLA SCHIAVA
Vse za športnega ribiča

Na obisku v Izoli

V tovarni IRIS (prej AM-PELEA) v Izoli konzervirajo ribe, sardale tune, skuše, palamite itd. ter predjedi iz najrazličnejših kombinacij, ki jih prodajajo na domačem trgu in v veliki meri izvažajo v razne države. V tovarni je zdaj zaposlenih 730 delavk in delavcev, največ je seveda delavk. Zaposlena je mlada delovna sila, toda količina izdelkov na vsakega zaposlenega v tovarni raste iz leta v leto in je že prekoračila predvojno. Poseben uspeh beležijo letos, ko so količinsko že konec septembra dosegli celotno lanskoletno proizvodnjo. Tovarni dobavljajo ribe razna tovarna podjetja vzdolž vse jugoslovanske obale.

Marijane in spretno roke delavk najprej očistijo ribe.

Ko so ribe dobro očistene in oprane, jih skušajo in spravijo v sušilnico. Prej je imela tovarna svojo ribiško floto, toda pred nekaj leti so se vse flote združile v podjetje »RIBA« v Izoli in »RIBA« v Piranu. Podjetje »RIBA« je medtem zgradilo novo floto, ker so bile prejšnje barke in naprave zastarele. Riba iz Dalmacije prevažajo tovorna s svojimi ladjama »Vojko«, ki ima kapaciteto 50 vagonov, in so jo zgradili leta 1954.

V veliki in svetli dvorani cel regiment brkih deklet in žena čisti slane ribe in pripravljajo filete. V tovarni izkoriščajo tudi ribje odpadke iz vseh bližnjih tovarnih tovarn za izdelavo ribje moke in tehnične ribje o-lje. Pripravljajo pa se v kratkem razviti svojo dejavnost na področju olivnega olja z ekstrakcijo iz oljčnih tropin v vsega istrskega področja. V teh tropinah ostane namreč še 2 do 12 odst. neizkoriščenega olja.

Zelo okusna je tudi tunina v olju, po kateri je veliko popraševanje v inozemstvu. Ko je tunina pripravljena, jo delavke namakajo v olje in spravljajo v posode, ki jih bodo nato posebnimi stroji hermetično zaprli. Tovarna se je zadnja leta opremila z novimi stroji za kuhanje in sterilizacijo rib, za zapiranje in za izdelovanje doz ter naprav za izkoriščanje ribjih odpadkov.

Ko je vse pripravljeno se vrstijo doza za dozo in spretna delavka jih postavlja pod avtomat, ki jih dobro zapre, da se ne bodo ribe pokvarile. Tovarna bo v kratkem tudi obnovila predelavo zelenjave. Z ekstrahiranim oljem in z odkupljenim surovim oljem, ki bi ga tovarna sama rafinirala, bo lahko zadovoljila potrebe vseh tovarnih ribiških konserv v koprskem okraju.

Tovarna si je na novo opremila tudi mehanično delavnico in uredila moderen laboratorij ter izpopolnila higienske naprave. V tovarni deluje prosvetno društvo »Svoboda«, ki ima pevski zbor, atletsko družino in šahovski krožek. Poleg tega prireja tovarna tečaje za pridobitev kvalifikacije delavcev ter tečaje za nove delavce.

Preden gredo izdelki na trg morajo pod kontrolo v laboratorij.

A. B.

Na obisku v Izoli

Na obisku v Izoli

Na obisku v Izoli

Na obisku v Izoli

Na obisku v Izoli

Na obisku v Izoli

Na obisku v Izoli

Na obisku v Izoli

Na obisku v Izoli

Na obisku v Izoli

Na obisku v Izoli

Na obisku v Izoli

Na obisku v Izoli

Na obisku v Izoli

Na obisku v Izoli

Na obisku v Izoli

Na obisku v Izoli

Na obisku v Izoli

Na obisku v Izoli

Na obisku v Izoli

Na obisku v Izoli

Na obisku v Izoli

Na obisku v Izoli

Na obisku v Izoli

GORIŠKI IN BENEŠKI DNEVNIK

JAVNOSTI VEDNO ODLOČNEJE ZAHTEVA

DEMOKRATIZIRATI DELOVANJE upravnega odbora proste cone

Delavskim zadrugam so odvzeli pravico do kontingentiranega blaga

Ves čas delovanja proste cone v Gorici je demokratična javnost zahtevala, naj se demokratizira ta ustanova, ki bi lahko z boljšim delovanjem deljansko koristila vsemu prebivalstvu našega mesta.

Vsa priporočila in kritike so pri upravnem odboru proste cone našle na gluha ušesa. S približevanjem volilne kampanje ter dneva, ko bo zakon o prosti coni zapadel, zaradi česar se bo pojavila nujnost, da se podaljša in spremeni, postaja to vprašanje vedno bolj aktualno. Javnost predobro ve, da je prosta cone doslej koristila samo peščici trgovcev, ki so si s svojimi privilegiji prislužili lepe denarce. Ta peščica ima namreč neke vrste monopol na kontingentirano blago, medtem ko drugi trgovci, ki pravice nimajo, proti njim delujejo najbolj neznanostjo in diskriminacijski zakon.

Visti diskriminacijskih primerov se je zadnje čase pridružil še eden: Delavske zadruge, ki so od samega začetka prejemale kontingentirano blago, tega blaga ne dobi več, ker nimajo obrtnice za trgovanje na debelo. Dostojne Delavske zadruge prejemale blago na podlagi udatne izjave goriškega župana, da Delavske zadruge ne potrebujejo obrtnice za trgovanje na debelo, ker ne prodajajo blaga na drobno, ampak ga dajo 22 trgovinam kot kontingentirano blago. Odvzem kontingentiranega blaga je torej boljši, ker so Delavske zadruge vpisane pri ministrstvu za zunanjo trgovino v Rimu kot grosist.

Ponavljamo, da je to samo en primer, ki kaže, da je delovanje upravnega odbora proste cone vse prej kot demokratično. Zaradi tega je nujno, da postane ta ustanova občutljivejša za široke potrebe trgovcev in ne morda nekaterih posameznikov, ki so si ustvarili v trgovini te vrste monopolne položaje.

Dosežen sporazum za delavce ATA

Na sedežu pokrajinskega urada za delo v Gorici so se 18. in 20. oktobra sestali predstavniki avtoprevoznikovega podjetja ATA in sindikalnih organizacij v zvezi z zahtevami delavcev omenjenega podjetja za izboljšanje njihovih gmočnih prejemkov. ATA je zastopal Di Brazzano, FENIT za Veneto ing. Ascanio Pagello, notranjo komisijo Elio Fabbro in Giovanni Marchi, Cisl Giuseppe Vodic, Delavsko zbornico Fulvio Bergamas, Francesco Canevali in Fausto Causar, UIL ni imela svojega predstavnika.

Sestanek je vodil direktor pokrajinskega urada za delo Razpravljalci so o sledenjih zadevah:

1. Znižanje odstotka za plačilo izrednega dela.
2. Spremembe načina obračunavanja dnevnega zaslužka.
3. Osebe, ki čisti in oskrbuje vozila ponoči, ne prejema povškov za nočno delo.

Po obsežni diskusiji o raznih vprašanjih so prišli do sledenjih zaključkov:

1. Povečanje odstotka za izredno delo bo veljalo tudi po 30. juniju 1959, in sicer v višini, ki jo predvideva člen

Položaj v rabeljskem rudniku se vedno bolj zaostruje

Delavci in prebivalstvo preprečili izvoz materiala iz rudnika, pri tem je bil eden izmed rudarjev ponesrečen - Vprašanje poslanca PSI ministru za delo

Ze deset dni traja stavka, ki so jo v Predilu napovedali rabeljski rudarji. 800 rudarjev je stopile v stavko iz protesta, ker je ravnateljstvo v zadnjih treh mesecih kljub povečani proizvodnji znižalo tagrado na proizvodnjo na polovico, obenem pa je sploščilo, da namerava zmanjšati število zaposlenih za 15 odstotkov, tako da bo, če se bodo seveda želje ravnateljstva rudnika uresničile, ostalo brez zaposlitve kar 120 rudarjev.

Poslanec PSI Marangone iz Vidma je v zvezi s stavko, ki je rudarji ne mislijo zaključiti, dokler ne bodo njihove zahteve izpolnjene, naslovil na ministrstva za delo pisno vprašanje, v katerem zahteva naj mu minister odgovori, če se seznanjen s težavnim položajem v Predilu, kjer mislijo odpuštili veliko število ljudi in zahteva nadalje naj ministrstvo za delo pregleda možnost priključitve tega važnega rudnika ustanovi IRI.

Iz Predila smo izvedeli, da se je v četrti pripravi pred rabeljskim rudnikom neljub, nogoček, ki je upravičeno razburil domače prebivalstvo.

Vedno, ko so se sindikalni predstavniki razgovarjali z zastopniki rudnika v Vidmu, je ravnateljstvo rudnika ukazalo odvzeti iz rudnika tovar, ki avtomobil poln rude, katerega so spremljali orožniki. Za zadevo so rudarji takoj zvedeli in so se skupno s številnimi domačini postavili pred rudnik, da bi preprečili odvoz materiala. Ko so orožniki opazili namen množice so zapodili avtomobila na mostovcu v množico, pri čemer je slednji zavozil in podrl na tla nekega delavca, ki je pri padcu prejel precej poškodb. Nastal je prepir, v katerem je sofer tovornega avtomobila zapustil volan in vozilo, ki je ostalo z materialom pred rudnikom.

32 milijonov lir vodovodu Vzhodne Furlanije

Predsednik vodovoda za vzhodno Furlanijo (C.A.F.O.) je bil obveščen o dodelitvi 32 milijonov lir za podaljšanje vodovoda v občini Gradiška, Zavrta, Foljan Capriva in Moša Prebivalstvo omenjenih občin je to vest sprejelo z velikim veseljem in upa, da bo kmalu razpisana dražnja javnih del v omenjenih krajih.

Zrelostni in popravni izpiti na slovenski šoli

V jesenskem roku so na slovenskem liceu napravili izpit naslednji dijaki: Marija Cigoj, Aleš Leban in Kazimir Pavlin; en dijak je bil zavrnjen.

Na učiteljsko so opravile usposabljalni izpit naslednje dijakinje: Tatjana Cuk, Marija Lenarčič, Gabrijela Delrin, Nela Pavletič, Marija Perat in Lidija Petjan.

Niži tečajni izpit na Nižji srednji šoli so opravili dijaki: Walter Appe, Marjan Brescan, Jožef Čej, Dino Del Medico, Ciril Pahor, Pavlina Sergio, Hilarij Pellon, Adolf in Fabij Persoglia, Marjan Terpin, Anka Leban, Suzana Ličen, Albina Oltzinger in Anamarija Paoletti.

Smrt v Sovodnjah

V Sovodnjih je pred dnevi umrla 73-letna Urška Tomšič, rojena Butkovič. Pokopnica je bila v vasi priključena, kar je pokazala tudi velika udeležba pri pogrebu.

DEŽURNA LEKARNA

Danas posluje ves dan in ponoči lekarna Alesani v Ul. Carducci 12, telefon 22-68, do 12 ure pa je odprta lekarna Pontoni-Bassi v Raštelu 27, telefon 73-49.

KINO

CORSO. 14.30: «Strech». Giorgio Liguori in G. Palotti. VERDI. 14.00: «Kraljevi lokostrelci». R. Taylor, v barvah in cinemascope. CENTRALE. 15.00: «Vsemirna atomsko ladja dr. Quattermaster». VITTORIA. 15.00: «Najlepši dnevi». Antonella Luadi, Franco Interlinghi. MODERNO. 15.00: «Sinovi stoljetja».

Marijan leži za njim in čaka. Prvič je v rovu. Ni hodil delat v teleskop, ker zelo slabo vidi. V kampu je bil pod tujim imenom. Po glavi mu rojijo vznesene misli o bodočnosti in osvoboditvi. Manj je človek akcije, več razmišljanja, četudi je sam ves v akciji splošnega boja. Žal mu je, da poprej ni sel vsaj enkrat v rov: navadil bi se nanj, spoznal bi ga in manj težko bi bilo zdaj čakanje v tem čudnem vzdušju.

Dušan čaka pri izhodu. Miren je. Previdno se vzpne iz ozkega rova in pomoli glavo ven. Na desni je mitraljez, spredaj alpinec pred uto. O zaradi mitraljeza bi se slo, a alpinec, alpinec! Priljubne njegovim šumom: samo kdaj pa kdaj napravi kak korak, dva, in spet stoji, stoji... Noč je mirna, topla kakor mlaična pokrajina. Najmanjši sum ne moti sanjajoce pokrajine. Nebo je polno zvezd. O, ko bi se od nekega pripodil oblaki in bi se zavrtel veter! Ko bi zatulil vihar in bi se razdijavla furlanska nevihta! Vsi bi bili na mah zunaj! Toda nič, prav nič... Povsod tišina... samo pesem črčkov, večno ista, kakor mirno dihanje narave. O, ko bi se zdaj spet oglasili pevci! Zamudili smo najlepši čas. Zamerili smo se Kayrosu, bogu srečnega trenutka. Gato bi bil moral prijeti vsaj eno uro prej! Počakati je treba!

Dušan se kakor maček splazi iz rova v razor. Preden se premakne, premisli vsak najmanjši gib. Z roko zadene ob koruzno steblo. Posušeno listje zasumi, da ga strese mraz. Nekaj minut se sploh ne gane. Vražje koruzno listje! Ze pri Stefanu ga je zabeležilo, ko je zasumelo. Na to sploh niso mislili.

Leže v razor ob luknji. Gleda proti kampu. Barake ležijo zlekajene druga ob drugi. Trilindeseta je najbližja. Kako majhna je! Canal grande je mrtve, močne žarnice samevajo nad njim. Nobenega človeka nikjer. Tihoč spijo. Se najljube jim je, kadar spijo. Ne muči jih lakota ne skrb in ne strah. Dušanu vstanejo pred očmi udrti lica, bolne oči, zmedene kretnje. Odleže mu: samo da spijo in se ne mučijo! «Ko bodo pa zvedeli za naš beg, ne bodo spali! Od veselja ne bodo spali!» Barake se širijo vsepovsod... na desni, na levi, kamor seže oko. Na skrajni desni so šotori, ker je barak premalo. Komaj jih vidi, stisnjene so tlorajne, ki so kakor speče kosi.

«Hudiči, vrnil se bomo, in požgali to gnezdo,» zakolne

ŠPORTNI DNEVNIK

PLAVALCI V ODLIČNI FORMI

ŠTIRJE NOVI REKORDI AVSTRALKE CRAPPOVE

Novo rekorde je dosegla na 200 in 400 m ter na 220 in 440 yardov

SYDNEY, 20. — Famosna avstralska plavalka Lorraine Crapp je včeraj postavila v olimpijskem bazenu v Sydneyu, ki je dolg 55 yardov, štiri nove svetovne rekorde na naslednjih proгах:

200 m: 2'18"5 (prejšnji rekord 2'19"3)
220 yardov: 2'19"1 (prejšnji rekord 2'20"5)
400 m: 4'47"2 (prejšnji rekord 4'50"8)
440 yardov: 4'48"6 (prejšnji rekord 4'52"4).

Vsi prejšnji rekordi so pripadli prav tako Crappovi, ki jih je dosegla pred nekaj meseci.

Po uspešnih poskusih je Crappova izjavila, da čuti, da bo lahko na olimpiadi dosegla še boljše čase. Dejaja je, da je bila voda premrzla (18 stopinj) zaradi česar ni mogla dati vse iz sebe. Na olimpiadi bo voda topla okrog 23 stopinj.

Kmalu po svojem četrtornem uspehu je Crappova plavala tudi v štafeti 4x400 yardov, pri čemer je dosegla vmesni rezultat 1'03"3 na 100 m. Priznani svetovni rekord na tej progi ima Holandska Cockle Gastelaars od aprila lani s časom 1'04", katerega pa je pomejše izboljšala Fraserjeva s časom 1'03"3. Poleg Crappove so v štafeti plavale še Fraser, Gibson in Jackson. Dosegle so čas 4'22"3, medtem ko je svetovni rekord v tej disciplini 4'20"2.

V ostalih disciplinah so bili doseženi naslednji rezultati:

100 m prosti ženske: 1. Fraser (19 let) 1'03"3 (55 yardov 29"8). Po plavanju je Fraserjeva dejala, da bi z lahko izboljšala lastni rekord in da misli, da bo na olimpiadi plavala izpod 63".

110 yardov hrbtne ženske: Huntingford (16 let): 1'15"3 (novi avstralski rekord). 2. Singleton 1'16"1. Svetovni rekord ima Holandska Kint s časom 1'10"9, ki pa je bil dosežen v 25-metrskem bazenu.

110 yardov prosto moški: 1. Henricks 57"1.

440 yardov prosto moški: Winran 4'34"8.

220 yardov prsno moški: 1. Middleton 2'49"4.

110 yardov hrbtne moški: 1. Monclon (14 let) 1'03"3 (najboljši čas na svetu v dolgem bazenu). Svetovni rekord na tej progi v malem bazenu

MAARSEILLE, 20. — V okviru boksarske prireditve, ki je bila sinoči, je Francez Lamperit premagal s knock-outom v 5. rundi Italijana Seccimarra.

BRUXELLES, 20. — Roger Moens, svetovni rekord na 800 m ne bo odstopoval v Melbourne. Moens, ki je bil največja nada belgijske lahkoatletike za letošnje olimpiado, si je namreč v Grčiji na mitingu pretegnil mišico. V belgijski ek-pi ga bo zamenjal Andre Ballieux.

NEW YORK, 20. — Bokar srednjeteke kategorije Mehikanez Gasper Ortega, ki je minulo sredo premagal Kubanca Isaca Logarta, se bo 23. nov. pomeril v Madison Square Gardenu z bivšim svetovnim prvkom Tonyjem Demarcom.

PARIZ, 20. — V okviru boksarske prireditve, ki je bila sinoči, je Francez Lamperit premagal s knock-outom v 5. rundi Italijana Seccimarra.

PARIZ, 20. — V srečanju za pokal evropskih prvakov se bosta Holandski Rapid in beogradska Crvena zvezda pomerila prvič 3. nov. v Heerlenu ter 8. nov. drugič v Beogradu.

LAHKA ATLETIKA

Moens ne gre v Avstralijo

BRUXELLES, 20. — Roger Moens, svetovni rekord na 800 m ne bo odstopoval v Melbourne. Moens, ki je bil največja nada belgijske lahkoatletike za letošnje olimpiado, si je namreč v Grčiji na mitingu pretegnil mišico. V belgijski ek-pi ga bo zamenjal Andre Ballieux.

NEW YORK, 20. — Bokar srednjeteke kategorije Mehikanez Gasper Ortega, ki je minulo sredo premagal Kubanca Isaca Logarta, se bo 23. nov. pomeril v Madison Square Gardenu z bivšim svetovnim prvkom Tonyjem Demarcom.

PARIZ, 20. — V okviru boksarske prireditve, ki je bila sinoči, je Francez Lamperit premagal s knock-outom v 5. rundi Italijana Seccimarra.

PARIZ, 20. — V srečanju za pokal evropskih prvakov se bosta Holandski Rapid in beogradska Crvena zvezda pomerila prvič 3. nov. v Heerlenu ter 8. nov. drugič v Beogradu.

LAHKA ATLETIKA

Moens ne gre v Avstralijo

BRUXELLES, 20. — Roger Moens, svetovni rekord na 800 m ne bo odstopoval v Melbourne. Moens, ki je bil največja nada belgijske lahkoatletike za letošnje olimpiado, si je namreč v Grčiji na mitingu pretegnil mišico. V belgijski ek-pi ga bo zamenjal Andre Ballieux.

NEW YORK, 20. — Bokar srednjeteke kategorije Mehikanez Gasper Ortega, ki je minulo sredo premagal Kubanca Isaca Logarta, se bo 23. nov. pomeril v Madison Square Gardenu z bivšim svetovnim prvkom Tonyjem Demarcom.

PARIZ, 20. — V okviru boksarske prireditve, ki je bila sinoči, je Francez Lamperit premagal s knock-outom v 5. rundi Italijana Seccimarra.

PARIZ, 20. — V srečanju za pokal evropskih prvakov se bosta Holandski Rapid in beogradska Crvena zvezda pomerila prvič 3. nov. v Heerlenu ter 8. nov. drugič v Beogradu.

LAHKA ATLETIKA

Moens ne gre v Avstralijo

BRUXELLES, 20. — Roger Moens, svetovni rekord na 800 m ne bo odstopoval v Melbourne. Moens, ki je bil največja nada belgijske lahkoatletike za letošnje olimpiado, si je namreč v Grčiji na mitingu pretegnil mišico. V belgijski ek-pi ga bo zamenjal Andre Ballieux.

NEW YORK, 20. — Bokar srednjeteke kategorije Mehikanez Gasper Ortega, ki je minulo sredo premagal Kubanca Isaca Logarta, se bo 23. nov. pomeril v Madison Square Gardenu z bivšim svetovnim prvkom Tonyjem Demarcom.

PARIZ, 20. — V okviru boksarske prireditve, ki je bila sinoči, je Francez Lamperit premagal s knock-outom v 5. rundi Italijana Seccimarra.

PARIZ, 20. — V srečanju za pokal evropskih prvakov se bosta Holandski Rapid in beogradska Crvena zvezda pomerila prvič 3. nov. v Heerlenu ter 8. nov. drugič v Beogradu.

LAHKA ATLETIKA

Moens ne gre v Avstralijo

BRUXELLES, 20. — Roger Moens, svetovni rekord na 800 m ne bo odstopoval v Melbourne. Moens, ki je bil največja nada belgijske lahkoatletike za letošnje olimpiado, si je namreč v Grčiji na mitingu pretegnil mišico. V belgijski ek-pi ga bo zamenjal Andre Ballieux.

„ERAZQUINOVA REVOLUCIJA“ V METANJU KOPJA

PRVIČ V ZGODOVINI kopje čez 90 metrov

Španec Clavero 90,30, Norvežan Danielsen 93,70 m

BARCELONA, 20. — Španski atlet Manuel Clavero je včeraj na stadionu Montjuich v Barceloni dosegel v metu kopja daljino 90,30 m. To daljavo, ki je za 6,64 m daljša od svetovnega rekorda poljaka Sidla, je dosegel z načinom metanja, ki ga je začel uvajati 49-letni Španec Felix Erauzquin. Novega Claverovega rekorda seveda ne bodo mogli priznati, prvič, ker je bil dosežen na treningu in drugič, ker se mora svetovna lahkoatletika zveza še odločiti, ali bo dopuščal tudi ta novi način metanja, ali pa bo za določanje rekordov veljal samo dosedanj orodoksn način.

Clavero je star 28 let in je član lahkoatletškega društva v Barceloni. Je državni rekord v metanju španske bombe, ter pokrajinski rekord v metu kopja po starem načinu in v metu diska.

Istoačasno je prišla iz Hamarja na Norveškem vest, da je norveški metalec kopja Danielsen dosegel daljavo 93,70 m, vedno seveda po Erauzquinovi metodi.

Tako svetovna športna zveza kot strokovnjaki za metal-

KINO PROSEK-KONTOVEL

predvaja danes 21. t. m. ob 16.30 uri

barvni Metro film:

Obleganje 7 pušic

Igrajo: William Holden in Eleanor Parker

KINO ŠKEDENJ

predvaja danes 21. t. m. ob 18. uri

dramatičen barvni film:

Veliko upanje

V ponedeljek 22. t. m. predvaja ob 19. uri barvni film:

Puščavski vitez

Veliko upanje

V ponedeljek 22. t. m. predvaja ob 19. uri barvni film:

Puščavski vitez

Veliko upanje

V ponedeljek 22. t. m. predvaja ob 19. uri barvni film:

Puščavski vitez

Veliko upanje

V ponedeljek 22. t. m. predvaja ob 19. uri barvni film:

Puščavski vitez

Veliko upanje

V ponedeljek 22. t. m. predvaja ob 19. uri barvni film:

Puščavski vitez

Veliko upanje

V ponedeljek 22. t. m. predvaja ob 19. uri barvni film:

Puščavski vitez

Veliko upanje

V ponedeljek 22. t. m. predvaja ob 19. uri barvni film:

Puščavski vitez

Veliko upanje

V ponedeljek 22. t. m. predvaja ob 19. uri barvni film:

Puščavski vitez

Veliko upanje

V ponedeljek 22. t. m. predvaja ob 19. uri barvni film:

Puščavski vitez

AVTOMOBILIZEM

Dirka za nagrado Rima

CASTELFUSANO, 20. — V prvi dirki za 14. veliko nagrado Rima, rezervirani za kategorije: turizem, veliki turizem in posebni turizem do 750 cmc, je v skupini veliki turizem zmagal Poltronieri s Fiat 600 (Abart Zagato), ki je v 1 uri prevozil 131.618 km, je ves čas vodil, v zadnjem krogu odstopil. Najhitrejši krog je dosegel Carini s povprečno hitrostjo 134.983 m. V skupini posebnih turizem je zmagal Costantini s Fiat Zagato 600 s povprečno hitrostjo 105.115 km, v skupini enormalni turizem pa je zmagal Gianni s Fiat 600 s povprečno hitrostjo 119.282 km na uro.

Odgovorni urednik: STANISLAV RENOŠ
Tiska Tiskarski zavod ZTT - 79

Kino na Opcinah

predvaja danes 21. t. m. ob 16. uri in v ponedeljek 22. t. m. ob 18. uri film:

«Edenska dolina»

Warner-color cinemascope po romanu Johna Steinbecka

predvaja danes 21. t. m. ob 16.30 uri

barvni Metro film:

Obleganje 7 pušic

Igrajo: William Holden in Eleanor Parker

KINO ŠKEDENJ

predvaja danes 21. t. m. ob 18. uri

dramatičen barvni film:

Veliko upanje

V ponedeljek 22. t. m. predvaja ob 19. uri barvni film:

Puščavski vitez

Veliko upanje

V ponedeljek 22. t. m. predvaja ob 19. uri barvni film:

Puščavski vitez

Veliko upanje

V ponedeljek 22. t. m. predvaja ob 19. uri barvni film:

Puščavski vitez

Veliko upanje

V ponedeljek 22. t. m. predvaja ob 19. uri barvni film:

Puščavski vitez

Veliko upanje

V ponedeljek 22. t. m. predvaja ob 19. uri barvni film:

Puščavski vitez

Veliko upanje

V ponedeljek 22. t. m. predvaja ob 19. uri barvni film:

Puščavski vitez

Veliko upanje

V ponedeljek 22. t. m. predvaja ob 19. uri barvni film:

Puščavski vitez

Veliko upanje

V ponedeljek 22. t. m. predvaja ob 19. uri barvni film:

Puščavski vitez

Veliko upanje

V ponedeljek 22. t. m. predvaja ob 19. uri barvni film:

Puščavski vitez

Veliko upanje

V ponedeljek 22. t. m. predvaja ob 19. uri barvni film:

Puščavski vitez

IVAN BRATKO

TELESKOP

«Prvi je zunaj!» gre signal.

«Gato!»

Cez kakih deset radostnih minut spet: